

4 september 2018
Documentnummer: 2018-053.445, FC
Dossiernummer: K10504

Nummer 36/2018

Voordracht van Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten van Groningen ter vaststelling van de Najaarsnota 2018 en de daarin opgenomen 12e en 13e wijziging van de Begroting 2018.

1. Samenvatting

Hierbij bieden wij u de Najaarsnota 2018 aan. Met dit P&C-document rapporteren wij aan uw Staten over de uitvoering van de lopende begroting. De Najaarsnota 2018 bestaat uit twee hoofdstukken. In hoofdstuk 1 rapporteren wij over financiële en beleidsmatige afwijkingen ten opzichte van de Begroting 2018. De financiële gevolgen daarvan zijn vervolgens verwerkt in het financieel perspectief, dat wij in hoofdstuk 2 presenteren.

2. Doel en wettelijke grondslag

Deze voordracht heeft als doel om verantwoording af te leggen over de uitvoering van de Begroting 2018 en deze waar nodig op basis hiervan aan te passen.

Tevens leggen wij een herzien financieel perspectief aan u voor. Ten opzichte van de Voorjaarsnota 2018 is sprake van een bescheiden verbetering van € 0,02 miljoen in 2018 en van gemiddeld € 0,08 miljoen per jaar in de periode 2019-2022. Deze verbetering wordt vooral veroorzaakt door de iets lagere kapitaallasten.

Aan uw Staten wordt gevraagd in te stemmen met de twee begrotingswijzigingen van de Begroting 2018. In de 12^e wijziging 2018 worden vooral administratief-technische wijzigingen doorgevoerd en in de 13^e wijziging 2018 hebben wij de financiële gevolgen van de voor 2018 voorziene (autonome) ontwikkelingen en van een aantal bestedingsvoorstellen verwerkt.

Met het vaststellen van de 12^e en 13^e begrotingswijziging autoriseert u ons college om in 2018 uitgaven te doen binnen de aangepaste ramingen.

3. Procesbeschrijving en planning

Conform de planning van P&C-documenten en de Statenvergaderingen in 2018 wordt de Najaarsnota 2018 in oktober 2018 behandeld in uw Staten.

4. Begroting

De najaarsnota is vooral bedoeld als bijsturingsdocument ten aanzien van de uitvoering van het voorgenomen beleid, de activiteiten en de middeleninzet gedurende het begrotingsjaar.

5. Inspraak/participatie

Niet van toepassing.

6. Nadere toelichting

De toelichting bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Financieel kader Najaarsnota 2018;
2. Beschikbaar stellen van een aantal investeringskredieten;
3. Beoordeling waakzaamheid subsidierelaties.

6.1. Financieel kader Najaarsnota 2018

In de Najaarsnota 2018 informeren wij u over de sinds de Voorjaarsnota 2018 zichtbaar geworden ontwikkelingen en de vanaf dat moment genomen besluiten. De Najaarsnota 2018 laat op grond van de nu bekende ontwikkelingen en genomen besluiten een bescheiden verbetering van het begrotingsbeeld zien.

De begrotingsruimte 2018 neemt met circa € 0,02 miljoen toe en de gemiddelde begrotingsruimte in de jaren 2019-2022 op basis van aanvaard beleid neemt in deze Najaarsnota 2018 met circa € 0,08 miljoen per jaar toe tot gemiddeld € 6,92 miljoen per jaar. In de Voorjaarsnota 2018 raamden wij deze begrotingsruimte nog op gemiddeld € 6,84 miljoen per jaar.

Hierbij is rekening gehouden met het doorschuiven van begrotingsruimte 2018 naar volgende jaren in verband met wijzigingen in de fasering van een aantal bestedingsvoorstellen (zie hiervoor de toelichting op navolgende tabel 1).

In tabel 1 hebben wij aangegeven waardoor de bescheiden verbetering van het financieel perspectief ten opzichte van de Voorjaarsnota 2018 met gemiddeld € 0,08 miljoen (= € 6,92 miljoen minus € 6,84 miljoen) per jaar wordt veroorzaakt:

- Binnen de voorziene (autonome) ontwikkelingen is enerzijds sprake van iets lagere kapitaallasten en anderzijds van een aanzienlijk lagere opbrengst van de opcentenheffing motorrijtuigenbelasting, waar vanaf 2019 compensatie (70%) vanuit het Provinciefonds tegenover staat (zie regel 2.a in tabel 2).
- Daarnaast leggen een aantal bestedingsvoorstellen een beperkt beslag op de Algemene middelen (zie regel 2.b.1 in tabel 2).

Tabel 1. Oorzaak verschillen in begrotingsruimte 2018-2022

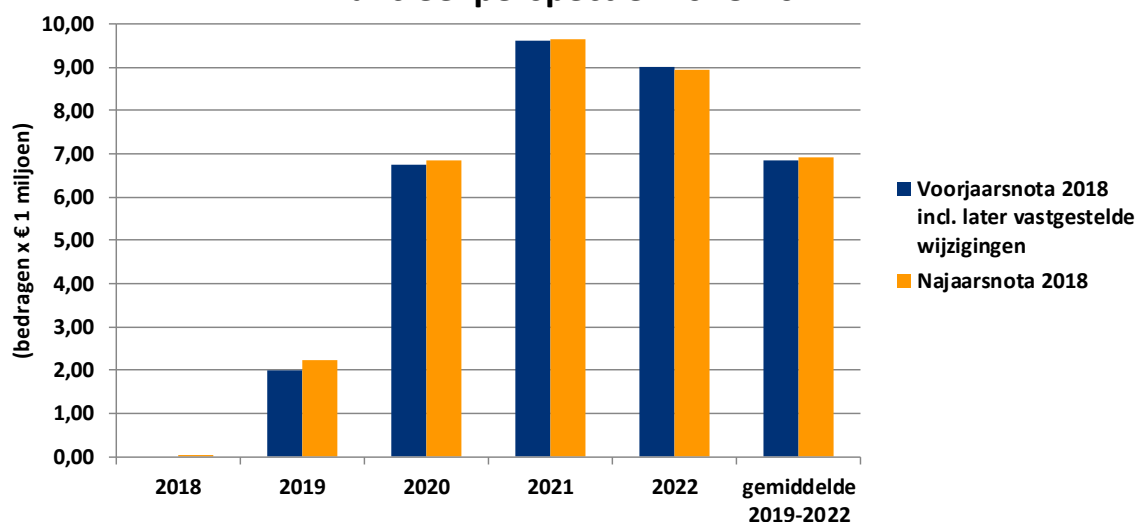
Omschrijving	(bedragen x € 1 miljoen)					gemiddelde 2019-2022
	2018	2019	2020	2021	2022	
1. Financieel perspectief VJN2018 incl. later vastgest. wijzigingen	0,00	2,00	6,74	9,62	8,99	6,84
2. (Voorgestelde) wijzigingen NJN2018						
a. Voorziene (autonome) ontwikkelingen	0,31	0,49	0,22	0,14	0,05	0,22
b. Bestedingsvoorstellen 2018-2022:						
1. voorstellen met beslag op de Algemene middelen	-0,29	-0,26	-0,11	-0,10	-0,10	-0,14
2. voorstellen tot wijziging fasering van de uitgaven 2018-2022	3,50	-3,25	-0,18	-0,08	0,00	-0,87
totaal (voorgestelde) wijzigingen NJN2017	3,52	-3,02	-0,06	-0,04	-0,05	-0,80
3. Vrij besteedbare begrotingsruimte NJN2018	3,52	-1,02	6,68	9,58	8,94	6,05
4. Doorschuiven begrotingsruimte 2018 naar 2019 e.v. jaren	-3,50	3,25	0,18	0,08	0,00	0,87
5. Herzien financieel perspectief NJN2018 (incl. doorsch. 2018)	0,02	2,23	6,86	9,66	8,94	6,92

NB. Bedragen voorzien van een minteken betekenen een beslag op de algemene middelen (flexibel budget)

Omdat een andere fasering van een aantal bestedingsvoorstellen over de jaren 2018-2022 tot een ongelijkmatig verloop van de begrotingsruimte in die periode leidt, stellen wij voor een deel van de begrotingsruimte 2018 door te schuiven naar de jaren 2019 tot en met 2022.

Daarmee kan in de jaren 2019 tot en met 2022 een flexibel budget van ten minste € 2 miljoen per jaar worden gerealiseerd (zie tabel 1 en de onderstaande grafiek).

Financieel perspectief 2018-2022

Bij de behandeling van de Voorjaarsnota 2018 zijn door uw Staten een vijftal moties aangenomen, namelijk:

- M380 Ons Refaja
- M384 Twee vliegen in één klap
- M385 Pak de koppositie in de energietransitie!
- M388 Ondersteuning transportkosten Voedselbanken Groningen
- M400 Groningen programmeert de toekomst.

In de Voorjaarsnota 2017 hebben wij de lijn ingezet om geen extra beslag te leggen op de Algemene middelen, maar dekking te vinden binnen bestaande middelen. Deze lijn blijven wij in principe handhaven. Op basis daarvan gaan wij ervan uit dat de uitvoering van de genoemde moties geen gevolgen zal hebben voor het financiële perspectief.

De nog te ontvangen septembercirculaire 2018 voor het Provinciefonds (o.a. accressen en de ruimte onder het plafond van het BTW-compensatiefonds) en de verdere uitwerking van het Interbestuurlijke Programma (IBP) in deelakkoorden kunnen overigens wel financiële gevolgen hebben.

In aanvulling daarop willen wij nog wijzen op het risico dat mogelijk extra middelen beschikbaar moeten worden gesteld in verband met een hogere IBOI-index (voor het indexeren van de RSP-middelen) dan is geraamd in de Voorjaarsnota 2018. Tevens zal het benodigde weerstandsvermogen in verband met het risico van een hogere IBOI-indexering mogelijk ook moeten worden aangepast. In de Voorjaarsnota 2018 hebben wij de ramingen bijgesteld op basis van een IBOI-index van gemiddeld 1,15% per jaar en het risico bepaald op basis van een index van gemiddeld 1,45% per jaar. Wij sluiten niet uit dat de uiteindelijk toe te kennen IBOI-index 2018 hoger uitvalt dan wij tot nu toe als uitgangspunt hebben gehanteerd. De definitieve hoogte van de toegekende IBOI-index kunnen wij pas na ontvangst van de septembercirculaire 2018 bepalen. Vervolgens zullen wij in het kader van de Begroting 2019 de ramingen voor 2018 en volgende jaren hierop zo nodig aanpassen.

6.2. Beschikbaar stellen van een aantal investeringskredieten

6.2.1. Aanpassen beschikbaar gestelde uitvoeringskredieten projecten

Door middel van verschillende besluiten hebben uw Staten kredieten beschikbaar gesteld voor de uitvoering van projecten. Door ontwikkelingen in de tijd dienen enkele investeringskredieten aangepast te worden. Het betreft de volgende projecten (zie tabel 2).

Tabel 2. Voorgestelde ophoging investeringskredieten

Nr.	Voordracht	Project	Ophoging krediet	Dekking/ Financier
1.	29/2013	Wegverdubbeling Veendam-Pekela	€ 530.000	Gemeente Veendam
2.	72/2016	Vervanging van boordvoorzieningen langs de westzijde van het Noord-Willemskanaal	€ 346.400	Waterschap Noorderzijvest

1. Aanvullend krediet wegverdubbeling Veendam-Pekela

De uitvoering van het project wegverdubbeling Veendam Pekela is door uw Staten door middel van voordracht [29/2013](#) goedgekeurd. De kosten voor het project om de in de voordracht benoemde maatregelen te kunnen uitvoeren zijn begroot op € 9,1 miljoen. In het kader van "werk met werk" en de hierdoor te behalen synergievoordelen is door de gemeente Veendam aan de provincie Groningen gevraagd om bepaalde maatregelen bij de uitvoering van dit project mee te nemen. Het gaat om de aanleg van een fietspad, de aanleg van een rotonde en het verleggen van kabels en leidingen. De geraamde kosten hiervoor zijn € 530.000.

Wij stellen voor om het ter beschikking gestelde krediet middels voordracht [29/2013](#) te verhogen met een bedrag van € 530.000. Dit bedrag wordt gedekt door een bijdrage van de gemeente Veendam die garant staat voor deze kosten.

2. Aanvullend krediet vervanging boordvoorzieningen westzijde Noord-Willemskanaal

Bij de uitvoering van het project Vervanging van boordvoorzieningen langs de westzijde van het Noord-Willemskanaal worden nieuwe damwanden geplaatst. Gelijktijdig worden ook verbeteringen uitgevoerd aan de kades langs het tracé dat ligt tussen Haren (Meerwegbrug) en Groningen (Van Ketwich Versuurbrug). Deze verbeteringen worden op verzoek van het waterschap Noorderzijvest uitgevoerd. De kosten om de provinciale maatregelen te kunnen uitvoeren zijn begroot op € 2.651.400 en zijn beschikbaar gesteld middels het [Meerjarenprogramma beheer en onderhoud provinciale infrastructuur](#) (voordracht nr. [72/2016](#)). De maatregelen ten behoeve van het waterschap zijn begroot op circa € 346.400.

Wij stellen voor om het ter beschikking gestelde krediet middels voordracht nr. [72/2016](#) te verhogen met een bedrag van € 346.400. Dit bedrag wordt gedekt door een bijdrage van het waterschap dat garant staat voor deze kosten.

6.2.2. Actualiseren geraamde investeringen 2018 en volgende jaren

In bijlage H bij de Begroting 2019 zult u een volledig overzicht aantreffen van de verwachte bestedingen van de kapitaalkredieten in 2018 en volgende jaren.

Voor zover het na het verschijnen van de Begroting 2019 noodzakelijk blijkt aanvullende dan wel nieuwe kapitaalkredieten beschikbaar te stellen zullen wij u daartoe door middel van afzonderlijke Statenvoordrachten nadere voorstellen doen.

6.3. Beoordeling waakzaamheid subsidierelaties

In deze paragraaf wordt op hoofdlijnen ingegaan op de resultaten van de beoordeling van de financiële positie van de structureel gesubsidieerde instellingen die wij monitoren. Deze monitoring heeft plaatsgevonden aan de hand van de jaarrekeningen 2017 van instellingen met een structurele subsidie van minimaal € 125.000.

Analyse structureel gesubsidieerde instellingen 2017

Voor de analyse zijn onderstaande 2 tabellen opgesteld, waarin voor de jaren 2017 (tabel 3) en 2016 (tabel 4) een samenvatting wordt gegeven van de sterrenkwalificaties in relatie tot de subsidieomvang. Hierbij worden de volgende sterrencategorieën gehanteerd:

- 1 ster: Financieel gezonde instellingen.
- 2 sterren: Instellingen met aandachtspunten en risico's, die hun financiële positie in gevaar kunnen brengen.
- 3 sterren: Instellingen met een (tamelijk) zorgwekkende financiële positie.

Tabel 3. Waakzaamheid instellingen o.b.v. jaarrekeningen 2017

Toegekende subsidies in euro's	Aantal	Omvang (x € 1.000)	*	**	***	n.n.b.
> 1.000.000	3	3.831	1	1	0	1
500.001 - 1.000.000	1	610	1	0	0	0
250.001 - 500.000	8	2.739	7	1	0	0
125.000 - 250.000	9	1.527	9	0	0	0
Totaal absoluut	21		18	2	0	1
Totaal (aantal) %	100%		85,7%	9,5%	0,0%	4,8%
Totaal (x € 1.000)		8.707	5.455	2.225	0	1.027
Totaal (euro) %		100%	62,7%	25,6%	0,0%	11,8%

Tabel 4. Waakzaamheid instellingen o.b.v. jaarrekening 2016

Toegekende subsidies in euro's	Aantal	Omvang (x € 1.000)	*	**	***	n.n.b.
> 1.000.000	2	3.637	2	0	0	0
500.001 - 1.000.000	2	1.567	2	0	0	0
250.001 - 500.000	8	2.693	8	0	0	0
125.000 - 250.000	5	864	4	1	0	0
Totaal absoluut	17		16	1	0	0
Totaal (aantal) %	100%		94,1%	5,9%	0,0%	0,0%
Totaal (x € 1.000)		8.761	8.629	132	0	0
Totaal (euro) %		100%	98,5%	1,5%	0,0%	0,0%

Conclusie

De jaarrekeningen van 21 structureel gesubsidieerde instellingen zijn beoordeeld. Het aantal beoordeelde instellingen is ten opzichte van voorgaand jaar met 4 instellingen toegenomen. Deze toename vloeit voort uit de Cultuurnota 2017-2020. De totale omvang van de toegekende subsidies is licht afgenomen van € 8,76 miljoen in 2016 tot € 8,71 miljoen in 2017. Van één instelling hebben wij de jaarrekening 2017 nog niet kunnen beoordelen, doordat deze later wordt ontvangen (in 2016 categorie *). Op basis van de jaarrekeningen 2017 is de financiële positie van 18 van de 21 beoordeelde instellingen aan te merken als financieel gezond (*).

Ten opzichte van 2016 is, van de instellingen die vorig jaar ook zijn beoordeeld, van één instelling de financiële situatie verbeterd en van 2 instellingen verslechterd. De omvang van de subsidies aan deze categorie instellingen is toegenomen van circa € 0,13 miljoen in 2016 tot circa € 2,23 miljoen in 2017. Met deze instellingen (**) maken wij aanvullende afspraken omtrent het financieel beleid. Conform het vastgestelde kader Monitoring structurele subsidierealiseringsverzoeken wij deze instellingen o.a. een Plan van Aanpak en halfjaarlijkse voortgangsrapportages op te stellen.

Omdat het aantal beoordeelde instellingen in 2017 met vier is toegenomen, neemt het aantal als financieel gezond (*) beoordeelde instellingen per saldo toe met twee (16 -2 (slechter) +4 (nieuw) =18).

7. Geheimhouding

Niet van toepassing.

8. Voorstel

Wij stellen u voor het in ontwerp bij deze voordracht gevoegde besluit vast te stellen.

Groningen, 4 september 2018.

Gedeputeerde Staten van Groningen:

F.J. Paas , voorzitter.

H.J. Bolding , secretaris.

Behandeld door : J.A. Oosterling
Telefoonnummer : 050-316 4241
e-mail : j.a.oosterling@provinciegroningen.nl

Bijlagen bij de voordracht

Geen

Provinciale Staten van Groningen:

Gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van 4 september 2018, nr. 2018-053.445, FC;

BESLUITEN:

1. Een (aanvullend) investeringskrediet beschikbaar te stellen van:
  - € 530.000 voor de wegverdubbeling Veendam-Pekela;
  - € 346.400 voor vervanging boordvoorzieningen westzijde Noord-Willemskanaal;
2. Vast te stellen de bijgevoegde Najaarsnota 2018 en het daarbij behorende besluit tot 12^e en 13^e wijziging van de provinciale Begroting 2018.

Groningen,

Provinciale Staten voornoemd:

, voorzitter.

, griffier.

Bijlagen bij het besluit

Nr.	Titel	Soort bijlage
1	Najaarsnota 2018 incl. 12 ^e en 13 ^e wijziging Begroting 2018	<i>nota + ontwerpbesluit</i>